

INFORMACE O CIZÍCH ARMÁDÁCH

Dělostřelectvo americké armády

V tomto pojednání je podán všeobecný přehled o dělostřelectvu americké armády, zvláště o dělostřelectvu divise a sboru, se zretelem na jeho organizaci, zásady použití, povinnosti dělostřeleckých velitelů a štábů, řízení střílení, dělostřelecké zpravodajství se zaměřením na protiminometnou a protibaterijní činnost, spojení, vyměřování, posilování dělostřelectvem, protitankovou obranu, protiletadlovou obranu a hlavní zásady činnosti dělostřelectva za útoku a v obraně.

Nutno předeslat, že se i v názorech amerických vojenských teoretiků na úlohu dělostřelectva v soudobém boji v plné míře ukazuje krize amerického a celého kapitalistického vojenství.

Výsledkem protikladnosti amerických názorů na úlohu, místo a způsoby bojového využití druhů vojsk bylo v době před druhou světovou válkou a je i v současné době — přejímání jednostranných teorií a základních názorů kapitalistických vojenských ideologů jako Fuller, Liddell Hart a poražení hitlerovští »vojenští odborníci« Halder, Guderian a jiní.

Od nich přejímá americká vojenská doktrína zejména chybné hodnocení úlohy jednotlivých druhů vojsk ve válce. Za rozhodující prostředek považuje letectvo a propaguje názory, že jen letectvo a tanky jsou prostředkem pohyblivých forem boje, naproti tomu dělostřelectvo že přispívá k posílení formám boje.

Podle těchto názorů, které přisuzují rozhodující úlohu letectvu a tankům, ztratila význam úloha pěchoty i v součinnosti s dělostřelectvem; úspěch letectva mohou upevnit toliko tanky posílené samohybným dělostřelectvem, neboť jen toto dělostřelectvo může útok připravit a účastnit se ho střídáním palby a pohybu. A nedostatek motorizovaného dělostřelectva, zatíženost dělostřelectvem taženým koňmi nebo traktory uvádějí jako jeden z hlavních důvodů krachu Hitlerovy »bleskové války« proti Sovětskému svazu.

Podceňování úlohy a významu dělostřelectva v soudobém boji prokázali Američané i v otázce dělostřeleckého materiálu. Na začátku druhé světové války měli ve výzbroji převážně poněkud modernisovaný dělostřelecký ma-

teriál cizích konstrukcí z první světové války a jen několik typů děl vlastní konstrukce. Dokonalejší druhy děl byly vyrobeny teprve v průběhu druhé světové války.

Poválečný vývoj v dělostřeleckém materiálu je však opět plně zaměřen k podepření dobrodružných teorií využití »atomických zbraní — atomického dělostřelectva«, hledáním nových možností »bleskového« vyřízení nepřítele.

I. Organizace

Všeobecné údaje

Dělostřelectvo se podle zásad předpisů americké armády všeobecně dělí na dělostřelectvo polní a dělostřelectvo pobřežní.

Hlavním úkolem polního dělostřelectva je podporovat palbou boj pěchoty a tanků.

Rozdělení polního dělostřelectva

Podle taktického určení:

- divisi dělostřelectvo,
- sborové dělostřelectvo,
- po případě armádní a dělostřelecké zálohy hlavního velitelství (t. j. posilové),

Podle váhy nebo ráže:

- lehké (105 mm a menší),
- hrubé houfnice středních ráží (do 155 mm),
- těžké (kanony 155 mm, kanony a houfnice větší ráže než 155 mm).

Podle dopravních prostředků:

- tažené auty nebo traktory a
- samohybné.

Podle druhu materiálu:

- houfnice,
- kanony,
- minomety,
- raketomety,
- protitanková a protiletadlová děla a
- řízené střely.

Podle taktických úkolů (způsobu použití):

— dělostřelectvo přímé podpory, t. j. takové, které poskytuje neustálou podporu určité podporované jednotce v hlavním pásmu činnosti podle rozkazu vyššího dělostřeleckého velitele.

— dělostřelectvo všeobecné činnosti, t. j. takové, které podporuje taktickou vyšší jednotku jako celek,

— dělostřelectvo posilové, to jsou dělostřelecké oddíly ze zálohy hlavního velitelství, zesilující organické dělostřelecké jednotky.

V americké armádě jsou dělostřelectvem organizačně vybaveny pěší, obrněné a výsadkové divise.

Armádní sbory mají z organických dělostřeleckých jednotek jen polní pozorovací oddíl, velitelské orgány a velitelskou baterii velitelství dělostřelectva sboru.

Armáda nemá organické dělostřelectvo, má jen velitelské (dělostřelecké) orgány ve štábu a velitelskou baterii.

Vybavení divisi organickým dělostřelectvem postačuje jen k plnění vedlejších úkolů; plní-li divise hlavní úkol, bývají mimo jiné posíleny dělostřeleckými jednotkami z dělostřelecké zálohy hlavního velitelství, které vyžaduje velitel dělostřelectva skupiny armád (nebo velitel dělostřelectva armády).

Armáda si zpravidla neopouští dělostřelecké jednotky (mimo zvláštní případy) a přiděluje je sborům, které si část dělostřelectva ponechávají k plnění svých úkolů, část dostávají divise.

Všechny dělostřelecké jednotky jsou organizovány v oddíly. Oddíl je základní taktickou a administrativní jednotkou, je vždy vyzbrojen materiálem jedné ráže. Je zároveň nejvyšší jednotkou polního dělostřelectva, která je vybavena prostředky k vlastnímu zásobování i zásobování posilových dělostřeleckých jednotek.

Podle ráží se oddíly dělí na lehké, hrubé a těžké.

Všechny oddíly polního dělostřelectva mají po třech bateriích, mimo baterii velitelskou a služeb. Oddíly lehkých a středních ráží pěší a obrněné divise i dělostřelecké zálohy hlavního velitelství mají v baterii po 6 hlavních, t. j. 18 hlavních v oddílu. Oddíly těžkých ráží mají po 12 kusech vyjmajíc 240 mm kanonů a houfnice, kde jsou baterie po 2 dělech, t. j. 6 hlavních v oddílu.

Oddíly lehkých a středních ráží výsadkových divisí mají v bateriích jen po 4 hlavních, t. j. celkem 12 kusů v oddílu.

Raketometné oddíly mají po 3 palebných bateriích, každá o 2 palebných četách, četa po 6 palebných družstvech. Družstvo má 1 raketomet. Celkem je v oddílu 36 raketometů.

Oddíly (prapory) chemických minometů jsou zbraní chemického vojska a jsou určeny ke střelbě chemickým střelivem, mohou však používat i obvyklé

ho tříštivého střeliva. Jeden oddíl má 3 roty chemických minometů o 3 četách po 4 minometech, t. j. celkem 36 minometů.

1. Divisní dělostřelectvo

Úkolem divisního dělostřelectva je podle zásad předpisů těsná a stálá podpora palbou — umlčováním nebo ničněním těch cílů, které ohrožují přímý úspěch podporovaných jednotek divise, počítaje v to i palbu proti nepřátelským minometům.

Organisace

Divisní dělostřelectvo se skládá:

- z velitelství dělostřelectva divise,
- z velitelské baterie velitelství dělostřelectva divise,
- ze 4 organických houfnicových oddílů, z toho tři 105mm a jeden 155mm, a
- z posilového dělostřelectva.

Organické dělostřelectvo divise stačí poskytnout divisi minimální dělostřeleckou podporu proti slabému odporu. Proti silnému odporu je třeba buď palbu divisního dělostřelectva zesílit palbou posilového dělostřelectva nebo sporového dělostřelectva anebo kombinací obou způsobů.

2. Sborové dělostřelectvo

Úkolem sborového dělostřelectva je účinná podpora bojové činnosti sboru zesilováním paleb divisního dělostřelectva, umlčováním nebo ničněním nepřátelských dělostřeleckých baterií, vedením paleb na zálohy nepřítele a rušivých paleb k ztížení velení a týlové činnosti.

Organisace

Sborové dělostřelectvo se skládá:

- z organického velitelství sborového dělostřelectva s velitelskou baterií,
- z organického polního pozorovacího oddílu a
- z dělostřeleckých jednotek přidělených ze zálohy hlavního velitelství.

Druh, ráž a množství přiděleného dělostřelectva závisí na úkolu sboru. Obvykle jsou přidělovány lehké, hrubé a těžké dělostřelecké oddíly a odpovídající počet skupinových nebo brigádních velitelství, která jsou v americké armádě organizována jako samostatné jednotky bez pevného počtu oddílů.

U velitelské baterie velitelství sborového dělostřelectva je třeba připomenout, že má poločtu dělostřeleckých letounů o 3 lehkých letounech a 5 poločet styčných důstojníků k zajištění styku se sousedními sbory, s podřízenými divisemi a se střediskem pro vyhodno-

cování leteckých snímků. Každá poloha má styčného důstojníka a příslušný pomocný personál.

3. Armádní dělostřelectvo

Ve velitelství armády je jen organické velitelství armádního dělostřelectva. Dělostřelectvo vyžádané armádou a jí přidělené je obvykle podřízováno sborům. Armáda si ponechává jen za zvláštních okolností těžké dělostřelectvo pro speciální palby daleké, zabraňovací a rušivé.

Názky odstranění nedostatku organického armádního dělostřelectva možno spatřovat ve zřizování jednotek řízených střel, které by mohly plnit speciální úkoly armádního dělostřelectva.

4. Dělostřelecká záloha hlavního velitelství

Všechny dělostřelecké jednotky, které nejsou v příslušném organickém svazku divisi a sborů označují se jako dělostřelecká záloha hlavního velitelství. Tyto jednotky jsou k dispozici jako záloha pro přidělování skupinám armád, armádám nebo jednotkám pro zvláštní úkoly podle jejich požadavků a potřeb.

Dělostřeleckou zálohu hlavního velitelství tvoří jednotlivé samostatné dělostřelecké oddíly, dělostřelecké štáby a plní pozorovací oddíly.

Oddíly přidělené z dělostřelecké zálohy hlavního velitelství armádě jsou obvykle přidělovány podřízeným sborům.

Podle situace a k snadnějšímu splnění úkolů se jednotlivé oddíly spojují do dělostřeleckých skupin. Řízením bojové činnosti takových dočasně vytvořených skupin jsou pověřovány zvláštní dělostřelecké štáby z dělostřelecké zálohy hlavního velitelství, které jsou trvale vybaveny jen velitelskými orgány a velitelskou baterií. Jsou určeny jen k výkonu taktického velení.

Podle potřeby se dočasně vytvářejí z oddílů těžkého a dalekonosného dělostřelectva dělostřelecké brigády.

Dělostřelecká skupina má velitelství skupiny a zpravidla 3 až 4 přidělené oddíly. Složení skupiny může být podle situace měněno. Přidělené oddíly mohou být stejných nebo různých typů děl a ráží. Netvoří-li skupinu více než 2 oddíly, nevzniká skupině zvláštní dělostřelecký štáb, nýbrž jeden z velitelů oddílu.

Dělostřelecké brigáda se skládá z velitelství a z přiděleného počtu skupin nebo jednotlivých oddílů. Složení brigád je rovněž proměnné, řídí a mění se podle situace. Brigády tvoří základ

sborového nebo výjimečně armádního dělostřelectva a zahrnují obdobně jako skupiny různé ráže nebo druhy děl.

II. Zásady použití dělostřelectva

Velení

Je-li možná vzájemná podpora oddílů divisi a sborového dělostřelectva, je-li zabezpečeno spojení, zůstává velení centralisované, aby velitel divise nebo sboru mohl využít soustředěné palby všeho dělostřelectva. Tato situace je zvláště nutná z počátku útoku a v obraně před vyražením nepřítele k útoku.

K decentralisaci velení dělostřelectva dochází v případech, plní-li divise nebo sbor úkol na několika směrech, za boje na široké frontě, v nepříznivém terénu, v horách, nebo při obtížném spojení, kdy dělostřelecké oddíly nebo skupiny musí plnit úkoly samostatně.

1. Použití divisiho dělostřelectva

Bojová organizace dělostřelectva u pěší divise

Dělostřelectvo pěší divise se pro boj organizuje tak, aby úkoly podřízených oddílů byly v souladu s plánem boje divise. K zjednodušení velení jsou zpravidla uskupovány do jednotlivých skupin. V divisi pak rozeznáváme podle způsobu použití oddíly nebo skupiny

— přímé podpory určené k podpoře určité pěší jednotky (pěšího pluku) a

— všeobecné činnosti určené k podpoře divise jako celku.

Skupiny (oddíly) přímé podpory jsou tvořeny z oddílů 105mm houfnic. Kdykoliv je to možné, má být k podpoře určitého pěšího pluku přidělován týž organický oddíl divise. Není-li některý pěší pluk zasazen, má být oddíl nebo skupina, která mu bude přidělována, dočasně včleněna do skupiny všeobecné činnosti. V tom případě je však velitel skupiny (oddílu) povinen zajistit styk s podporovaným pěším plukem a s jeho prapory svými styčnými orgány.

Dostane-li divise posilové oddíly lehkých ráží z dělostřelecké zálohy hlavního velitelství, tvoří se z organických a posilových oddílů lehkých ráží skupiny, při čemž se velitelem skupiny stává velitel organického divisiho oddílu.

Oddíly nebo skupiny přímé podpory jsou pod velením velitele dělostřelectva divise.

Zpravidla se pro každý pěší pluk tvoří jedna skupina přímé podpory, která mívá mimo jeden organický 105mm oddíl jeden až dva posilové

dělostřelecké 105mm oddíly z dělostřelecké zálohy hlavního velitelství; v některých druhých boje, na př. při boji na široké frontě, mívá plukovní skupina přímé podpory i oddíl 155mm houfnic.

Skupina všeobecné činnosti je tvořena z organického 155mm houfnicového oddílu, po případě z posilových oddílů.

Úkolem skupiny všeobecné činnosti je podpora boje divise jako celku v celém jejím pásmu. Rovněž oddíly nebo skupiny všeobecné činnosti jsou pod velením velitele dělostřelectva divise a úkoly dostávají jednak od velitele dělostřelectva divise, jednak dostávají požadavky od přímé podpory k zesílení jejích paleb.

Je třeba zdůraznit, že u této taktické vyšší jednotky nemusí být vždy jen jedna skupina všeobecné činnosti, zvláště za boje v hloubce, kdy rozšířením pásma činnosti by nebyla jediná skupina schopna soustředit palbu do kteréhokoliv prostoru. V takovém případě se vytváří několik skupin všeobecné činnosti a přidělují se jim pásma činnosti. Možno usuzovat, že průměrná hodnota skupiny všeobecné činnosti jsou 2 až 3 oddíly.

Výjimečně, vyžaduje-li to povaha úkolu divise, jako je na příklad průlom silně vybudované obrany nebo silně opevněného rajonu, může být dělostřelectvo všeobecné činnosti posíleno i oddíly nebo bateriemi těžkého dělostřelectva (155mm kanony).

Kromě uvedených skupin mohou být z počtu dělostřelectva za boje vydělena jednotlivá děla jako doprovodná děla k podpoře přechoty a tanků.

Dělostřelectva divisi, které nejsou zasazeny v prvním sledu, může být použito k podpoře jednotek prvního sledu sboru, jsou-li předpoklady, že bude dostatek času, aby se vrátilo zpět k své divisi, jakmile bude zasazena do boje. Část štábu dělostřelectva divise zůstává však u svého organického velitelství divise k zajištění příprav zasazení dělostřelectva v předvídaném úkolu divise.

U obrněné divise se tvoří skupiny přímé podpory a všeobecné činnosti podle stejných zásad jako u pěší divise.

Postup při plánování paleb

Styční důstojníci oddílů přímé podpory sestavují v součinnosti s veliteli praporů prozatímní podrobné rozvrhy palby a ty pak koordinuje velitel skupiny přímé podpory se svým prozatímním všeobecným rozvrhem zpracovaným v součinnosti s velitelem podporovaného pěšího pluku.

Velitel dělostřelectva divise srovná a usměrní palebné rozvrhy skupin přímé podpory s palbami dělostřelectva všeobecné činnosti a s palbami nařízenými vyšším velitelstvím a určuje úkoly jednotlivým podřízeným skupinám. Jestliže palba dělostřelectva divise nedostačuje, vyžaduje velitel dělostřelectva divise sesílení palbou dělostřelectva sboru. Rozvrh palby v konečné úpravě je pak vydáván těm velitelům, jichž se týká.

2. Použití sborového dělostřelectva

Po přidělení posilového dělostřelectva divisím vytvoří velitel dělostřelectva sboru ze zbytku dělostřelectva, které zůstává pod jeho velením, skupinu nebo skupiny všeobecné činnosti, v nichž je zejména dělostřelectvo určené k boji s nepřátelským dělostřelectvem.

Při dostatečném počtu oddílů může kromě toho vytvořit dělostřeleckou skupinu (skupiny) k posílení palby dělostřelectva divisi.

Ve sborovém dělostřelectvu bývají zpravidla oddíly těžkého dělostřelectva. Sbor může vytvořit 3 až 6 dělostřeleckých skupin zpravidla po dvou až třech oddílech.

Sborové dělostřelectvo zesiluje palby dělostřelectva divisi, provádí palby protibaterijní, na nepřátelské zálohy, týly, orgány velení a palby daleké.

III. Povinnosti dělostřeleckých velitelů a štábů

1. Divisní dělostřelectvo

Velitel divisního dělostřelectva plní dvě funkce — velí organickému i posilovému dělostřelectvu divise a je zároveň jako člen t. zv. »zvláštního štábu«, divisním dělostřeleckým důstojníkem, t. j. poradcem velitele divise pro použití dělostřelectva.

Hlavní povinnosti velitele divisního dělostřelectva jsou:

- plánování a řízení palby organického i posilového dělostřelectva,
- organisování protiletadlové obrany,
- organisování dělostřeleckého průzkumu, spojení a vyměřování,
- organisování protiminometné činnosti,

— zpracování části bojového rozkazu divise pojednávající o úkolech dělostřelectva.

— řízení a kontrola výcviku dělostřeleckých jednotek a

— péče o doplňování a materiální zabezpečení dělostřeleckých jednotek.

Velitel divisního dělostřelectva má svůj štáb.

V jeho čele je náčelník štábu, který sladěje činnost jednotlivých oddělení a orgánů štábu.

Dělostřelecký štáb se skládá z jednotlivých oddělení (osobního, zpravodajského, operačního a výcvikového a týlového) a ze zvláštní složky, v níž je spojovací a dělostřelecký letecký důstojník, hlavní lékař a polní kurát.

Týlová funkce dělostřeleckého štábu je převážně kontrolní a informační, protože podřízené jednotky vyřizují otázky týlového zabezpečení přímo u příslušných složek štábu velitelství divise.

Hlavní povinností jednotlivých oddělení a funkcionářů štábu je usnadnit veliteli dělostřelectva divise sladění dělostřeleckých paleb, pokud jde o jejich masové použití.

2. Sborové dělostřelectvo

Velitel sborového dělostřelectva sboru plní na stupni sboru obdobné úkoly jako velitel divisního dělostřelectva — je dělostřeleckým důstojníkem sboru — odborným poradcem velitele sboru a zároveň velí dělostřelectvu sboru. Dělostřelectvu divisi vydává nařízení z rozkazu velitele sboru.

Hlavní povinnosti velitele sborového dělostřelectva jsou:

- hodnotit situaci s dělostřeleckého hlediska a předkládat veliteli sboru návrhy na vyžádání a použití dělostřelectva,

- na podkladě návrhu schváleného velitelem sboru zpracovat plán použití dělostřelectva, t. j. zvláště pokud jde o přidělení dělostřeleckých jednotek ze zálohy hlavního velitelství divisi, přidělení střeliva dělostřelectvu divisi a také sboru, řízení protibaterijní činnosti a využití raketometů,

- zpracovat do bojového rozkazu sboru přílohu o použití dělostřelectva,
- organisovat průzkum, spojení, vy měřování, přesuny, spolupráci a koordinaci paleb se sousedy,

- organisovat protiletdeckou obranu.

Štáb velitele dělostřelectva sboru má obdobné složení a funkce jako štáb dělostřelectva divise.

3. Armádní dělostřelectvo

Velitel dělostřelectva armády koná funkci poradního orgánu velitele armády v otázkách dělostřeleckých, ale přímo dělostřelectvu armády nevelí. Rozkazy o použití dělostřelectva vydává velitel dělostřelectva armády velitelům sborů jménem velitele armády (tedy nikoliv po odborné dělostřelecké linii).

Ponechá-li si armáda část dělostřelectva pro speciální úkoly, které plní ve

prospěch sborů, dostává požadavky na palby od příslušného sboru (jeho řídicí střelecké ústředny a styk se sborem udržuje toto dělostřelectvo přímo. Velení a řízení bojové činnosti tohoto dělostřelectva provádí příslušný velitel skupiny nebo brigády, který plánuje použití dělostřelectva vzhledem k situaci, určuje mu úkoly, organisuje průzkum, topografickou přípravu a spojení.

Hlavní úkoly velitele dělostřelectva armády jsou:

- zpracovat pro velitele armády na základě zhodnocení situace s dělostřeleckého hlediska, návrh požadavku posilových dělostřeleckých jednotek ze zálohy hlavního velitelství a návrh na jejich použití,

- sestavit plán použití dělostřelectva a zpracovat pro operačního rozkaz armády část o použití dělostřelectva,

- organisovat přesuny dělostřeleckých jednotek přidělených armádě ze zálohy velitelství a sladit je s přesuny ostatních jednotek,

- organisovat dělostřelecký průzkum (zvláště protibaterijní) a protibaterijní činnost,

- rozdělovat dělostřelecké střelivo sborům,

- organisovat protiletdeckou obranu.

Štáb velitele dělostřelectva armády má obdobné složení jako štáb velitele dělostřelectva sboru. Kromě toho má orgány pro velení protiletadlovému dělostřelectvu.

IV. Řízení střelby

Všeobecně je řízení střelby u amerického dělostřelectva založeno na systému střeleckých ústředí.

Podle druhu a způsobu provádění rozeznávají se u amerického polního dělostřelectva tyto druhy paleb:

- palebná soustředění, t. j. palby na plochu, na rozdíl od lineárních paleb,

- palby přehradné, které zahrnují přehradné palby (nepohyblivé a pohyblivé).

Přehradné palby mohou být hlavní, vedlejší nebo podkovovitě. Cílem podkovovitě přehradné palby je uzavřít prostor ze dvou nebo i více směrů. Cílem pohyblivé přehradné palby je poskytovat podporu útočícím jednotkám podle smluveného časového rozvrhu; používá se jí, jestliže umístění nepřátelských zařízení nejsou přesně zjištěna. Jsou střeleny většinou lehkým dělostřelectvem a v hloubce nepřátelské obrany mohou být zesíleny palbou hrubého dělostřelectva.

Podle požadovaného účinku rozlišuje americké dělostřelectvo zastřelení, pal-

by umlčovací, ničivé, zabraňovací, nebo rušivé.

Velitel dělostřelectva divise řídí střelbu divisního dělostřelectva organisováním dělostřelectva pro boj, přidělováním prostorů palebných postavení, palebných pásem, určením důležitých cílů nebo prostorů, na něž má být provedena střelba, a přidělením střeliva.

Palebná pásma odpovídají v našem pojetí pásmům činnosti, při čemž se rozeznávají

— normální pásma palby, v kterých příslušní dělostřelečtí velitelé řídí palbu své jednotky podle vlastního rozhodování,

— vedlejší pásma palby, v kterých příslušné dělostřelecké jednotky plní palebné úkoly jen na rozkaz nadřízeného dělostřeleckého velitele.

Řídící střelecká ústředna dělostřelectva divise je buď v blízkosti VS velitele divisního dělostřelectva, je-li toto stanoviště předsunuto dopředu, nebo je umístěna v blízkosti palebných postavení divisního dělostřelectva k usnadnění velení.

Aby ústředna mohla řídit a kontrolovat palby dělostřelectva divise, zvláště jeho hromadná soustředění, má mít přímé telefonické spojení ke všem skupinovým (oddílovým) dělostřeleckým ústřednám. Toto spojení je zdvojené rádiovým spojením.

Palby nařízené velitelem dělostřelectva divise jsou rozdělovány podle přípravy do dvou skupin, a to na palby připravené, které byly předem připraveny na zjištění nebo předpokládané cíle a pojety do připraveného rozvrhu palby, a palby nahodilé, t. j. palby na cíle, které se objeví v průběhu boje a na něž nebyly palby předem připraveny.

Obdobně je tomu při řízení v rámci dělostřelectva sboru.

Zastřílení a kontrola střelby se provádí buď z pozemních pozorovatelů nebo pomocí organických pozorovacích dělostřeleckých letounů. Tyto letouny jsou neozbrojené, nepancéřované, mají možnost přistávat v prostorech palebných postavení na přistávací ploše dlouhé kolem 300 m. Jejich rychlost je 120 až 160 km/hod.

Hrubé a zvláště těžké ráže provádějí zastřílení a kontrolu střelby též pomocí stíhacího (taktického) letectva, jehož použití pro tyto účely, zvláště pro protibaterijní činnost, plánuje a vyžaduje velitel dělostřelectva armády, po případě velitel sborového dělostřelectva.

V. Dělostřelecké zpravodajství

1. Dělostřelecké zpravodajství v divisním dělostřelectvu

Kromě obvyklých zpravodajských prostředků a zdrojů zpráv dělostřeleckých oddílů, skupin a velitelství dělostřelectva divise je v každém organickém divisním oddílu 105mm houfnic 9 důstojníků předsunutých pozorovatelů, t. j. pro každou baterii 3 s určením po jednom pro každou rotu. Obdobně je tomu u oddílů 105mm obrněné a výsadečkové divise. U obrněné divise je tento předsunutý dělostřelecký pozorovatel u každé tankové rotě a rotě mechanizované pěchoty (kromě rot těžkých tanků).

Samostatné (posilové) oddíly ráže 105 mm ze zálohy hlavního velitelství mají jen tři předsunuté pozorovatele; oddíly 155mm organické i samostatné (posilové) mají jen dva předsunuté pozorovatele.

Kromě toho jsou u každého organického divisního dělostřeleckého oddílu ráže 105 mm tři styční důstojníci.

Oddíly hrubého dělostřelectva styčné důstojníky nemají.

Oddíly těžkého dělostřelectva nemají předsunuté pozorovatele ani styčné důstojníky.

Ukolem předsunutých pozorovatelů a styčných důstojníků je zajistit spolupráci a rychle zprostředkovat dodání dělostřelecké palby podle požadavků velitele podporované jednotky, a informovat velitele oddílu o situaci u podporované jednotky (prostřednictvím styčných důstojníků).

Dále jsou v každém oddílu 105 a 155 mm houfnic organického divisního dělostřelectva 2 důstojníci dělostřelečtí pozorovatelé.

Důležité je zmínit se o způsobech vyhledávání nepřátelských minometů a o protiminometné činnosti.

Každý organický divisní oddíl 105 mm má ve svém štábu důstojníka pro protiminometnou činnost, jehož povinností je organisovat průzkum a získávat zprávy o nepřátelských minometech. Spolupracuje v tomto směru s důstojníkem pro radarovou činnost, který řídí po technické stránce určování palebných postavení nepřátelských minometů pomocí radarových přístrojů.

Velitel divisního dělostřelectva je odpověden za protiminometnou činnost v rámci divise. Veškeré zprávy získané o nepřátelských minometech se soustřeďují u zpravodajského oddělení štábu velitele divisního dělostřelectva. Hlavními prostředky získávání zpráv o nepřátelských minometech jsou radar organických lehkých oddílů, zvuko-

měrné jednotky pěších pluků, fotografické snímky, pozorování a sběr stře-pin.

Použitím radarů k zjištění palebných postavení nepřátelských minometů, sledování dráhy letu min je prý dosahováno lepších výsledků než při používání prostředků zvukoměrného a optického průzkumu.

Chyba v určení polohy palebného postavení minometu prý nepřekračuje 100 yardů (91 m).

Na práci radarů má nepříznivý vliv zhoršení podmínek šíření radiových a povětrnostních podmínek (zalesnění a velmi členitý terén — zvýšená vlhkost vzduchu).

Zvukoměrné jednotky pěších pluků spolupracují s oddílovými radary.

Na velitelství dělostřelectva divise se vede ve zpravodajském oddělení zvláštní mapa, na kterou se zakresluje vlastní palebná postavení a zjištěná palebná postavení nepřátelských minometů. Kromě toho se vede náčrt nepřekroušených palebných postavení nepřátelských minometů, náčrt zpráv získaných sběrem střepin a kartotéka o všech přezkoušených a nepřezkoušených minometech. Veškeré zprávy o nepřátelských minometech musí být ihned postupovány příslušným střeleckým ústřednám, aby podle nich mohly připravit střelecké prvky. Účinná střelba se provádí bez předchozího zastřelení.

2. Dělostřelecké zpravodajství ve sborovém dělostřelectvu

Sbor má jeden polní dělostřelecký pozorovací oddíl, který je vybaven prostředky zvláště k zjišťování nepřátelských baterií a minometů, dále prostředky k řízení a kontrole vlastních paleb a k provádění topografických prací. Přípravuje prvky střelby, provádí meteorologická pozorování a vyhodnocování pro účely střelby.

Polní pozorovací dělostřelecký oddíl je prostředkem velitele dělostřelectva sboru a má

- velitelství a štáb,

- velitelskou baterii se složkami velitelskými, topografickými, spojovacími, materiálními a zdravotnickými,

- tři pozorovací baterie, každou o jedné čteti zvukoměrné (o 6 soupravách), radarové (o 2 soupravách) a pro pozorování záblesků.

Polního dělostřeleckého pozorovacího oddílu může být použito buď celého v rámci dělostřelectva sboru nebo mohou být jednotlivé pozorovací baterie

přiděleny divisím k zesílení jejich zpravodajských prostředků.

Obdobně jako velitel dělostřelectva divise odpovídá za protiminometnou činnost, je velitel dělostřelectva sboru odpověden za protibaterijní činnost. (Plánování protibaterijní činnosti provádí zvláštní důstojník ve štábu velitele dělostřelectva sboru.)

Při střelbě na nepřátelské baterie se používá dělostřelectva středních ráží a na zvlášť důležité baterie při jejich přesném zjištění i 240mm houfnice. Je-li sborového dělostřelectva nedostatek, může být použito podle rozhodnutí velitele dělostřelectva sboru i divisního dělostřelectva.

Zprávy získané vlastními zpravodajskými prostředky (zvláště polním pozorovacím dělostřeleckým oddílem) jsou ještě doplňovány zprávami, které získává stíhací letectvo, z jehož jednotek se vyčleňují na základě požadavku velitele dělostřelectva sboru nebo armády letouny určené pro součinnost s dělostřelectvem sboru.

Tato skutečnost a důraz na organizování vyhledávání zpráv o nepřátelských bateriích u velitelství dělostřelectva sboru ovšem neznamená, že podřízené jednotky nejsou odpovědné za vyhledávání těchto zpráv a umlčování nepřátelských baterií, zvláště v době vedení boje.

VI. Spojení

Ve spojovacím systému polního dělostřelectva jsou všeobecně čtyři základní síť, velitelská, součinnostní, střelecká a týlová.

Velitelská síť slouží ke spojení mezi veliteli, součinnostní ke spojení s podporovanými jednotkami (styční důstojníci) a střelecká ke spojení mezi pozorovateli, střeleckými ústřednami a palebnými postaveními. Linkové spojení je zřizováno péčí a prostředky nadřízeného k podřízenému.

Spojovací orgány velitelství dělostřelectva divise zřizují a udržují linkové spojení k řídicí ústředně dělostřelectva divise, k podřízeným jednotkám a k sousedům.

VS velitelství dělostřelectva divise se zřizuje v blízkosti VS divise a v jeho blízkosti, pokud to dovoluje řízení střelby, je i divisní řídicí ústředna. Obdobně je tomu s umístěním velitelských pozorovatelů.

Co se týká radiového spojení, je velitel dělostřelectva divise zanojen do velitelského okruhu velitele divise (nejsou-li obě velitelství na téže místě) a do sborového dělostřeleckého okruhu; kromě toho má vlastní velitelský okruh,

v němž jsou zapojena všechna přímo podřízená velitelství dělostřeleckých jednotek (oddílů — skupin). V divisi se dále zřizuje divisní dělostřelecký okruh, v němž pracují radiové stanice řídící ústředny a střeleckých ústředí podřízených jednotek, po případě zvláštní stanice pro potřeby zpravodajské a pro vyměřování.

V radiové síti divisního dělostřelectva pracují krátkovlnné a ultrakrátkovlnné radiové stanice.

Pro spojení u sborového dělostřelectva platí obdobné zásady jako u divisního dělostřelectva. Navíc zřizuje velitel dělostřelectva sboru radiové spojení s velitelem spolupracujícího letectva.

VII. Vyměřování

Všeobecně mohou být základem jednotné soustavy pro dělostřelecké vyměřování buďto přesné geodetické podklady nebo volně zvolené body. Volně zvolená soustava se má blížit geodetické co do směru i výše. Geodetická soustava vychází z geodetických — soudnicových dat.

Účelem vyměřování v rámci dělostřelectva divise je usnadnit přesná, hromadná soustředění pozorovaných i nepozorovaných paleb všech oddílů divisního dělostřelectva. V rámci divise se zřizuje společná divisní soustava.

Stejně jako u divisního dělostřelectva je i u sborového dělostřelectva podstatné, aby všechno dělostřelectvo v rámci celého sboru mělo pro zajištění hromadných soustředění jednotnou soustavu. Tato jednotná soustava je v podstatě též jako v pásnu divise. Kdykoli se při plnění společného úkolu vytvoří vhodné podmínky, zřizuje se jednotná soustava v rámci veškerého dělostřelectva sboru.

VIII. Posilování dělostřelectvem

Při přípravě plánu operace vyplývá z amerických zásad všeobecně nutnost, aby velitel dělostřelectva té jednotky, která operaci řídí (to jest velitel dělostřelectva skupiny armád nebo velitel dělostřelectva armády) navrhl příslušnému veliteli, kolik dělostřelectva bude třeba vyžádat na operaci z dělostřelecké zálohy hlavního velitelství.

Na množství a druh dělostřelectva potřebného pro operaci má především vliv druh nastávající operace. Za útoku je podle zásad dělostřeleckých předpisů americké armády rozhodujícím činitelem zvláště druh nepřátelské obrany; v obraně pak se všeobecně přiděluje jen omezené množství dělostřelectva, aby bylo umožněno hromadné po-

užití dělostřelectva na jiném úseku fronty, kde má být provedena rozhodující akce.

Americké předpisy říkají, že se potřeba dělostřelectva tak silně mění, že pro ni nelze stanovit žádné pevné normy. Činitelé, kteří mají vliv na výši potřeby dělostřelectva, jsou zvláště druh operace (pásma činnosti), terén, počasí, poměr sil, pomoc, která může být poskytnuta od letectva a obrněných jednotek, síla, druh a dostřel nepřátelského dělostřelectva, doba na přípravu a množství střeliva, které je k dispozici.

Tak na příklad podle počtu dělostřelectva, který měla 1. americká armáda na evropském bojišti v 2. světové válce, lze počítat u sboru skládajícího se ze dvou až tří pěších a jedné obrněné divise, při útoku na frontě široké asi 5 km, se střední hustotou 150 děl a minometů na 1 km fronty.

S přihlédnutím k dříve uvedeným hodnotám a zásadám posilování dělostřelectva divise a sboru lze počítat, že sbor při útoku na silně vybudovanou obranu může dostat asi:

- 8 až 12 oddílů s určením pro posílení organického divisního dělostřelectva,

- 3 až 6 dělostřeleckých skupin těžkého dělostřelectva po 2 až 3 oddílech 155mm kanonů nebo 203mm kanonů nebo houfnic a 240mm houfnic,

- 3 oddíly raketometů,
- 1 až 3 oddíly (prapory) chemických minometů.

Z oddílů se tvoří dělostřelecké skupiny (brigády).

Velitel dělostřelectva sboru zpravidla přiděluje 105 a 155mm houfnicové oddíly divisím jako dělostřelecké skupiny o 2 až 3 oddílech. Oddíly 155mm kanonů, jakož i 203mm kanonů nebo houfnic a 240mm houfnic si ponechává velitel dělostřelectva sboru zvláště pro plnění protibaterijních a dalekých paleb. Z těchto oddílů se vytvářejí dělostřelecké skupiny po 2 až 4 oddílech.

Vychází-li se z těchto přibližných dat, bylo by možné očekávat v rámci jednoho sboru o dvou pěších a jedné obrněné divisi při útoku na hlavní směr na silně vybudovanou obranu, je-li šířka útočného pásma sboru 6 km, tuto hustotu děl a minometů: (Viz tabulku na str. 83).

Tedy hustota na 1 km fronty může být 73 až 103 děl a 50 minometů. Při útoku na hlavní směr na silně vybudovanou obranu při šířce pásma sboru 6 km mohla by hustota děl a minometů dosáhnout 123 až 153 hlavní na 1 km fronty.

Jednotka	Děl	Minometů 81 mm
Dvě pěší divise	144 (106mm)	144
Jedna obrněná divise	72 (106mm)	20
Posilové jednotky ze zálohy hlavního velitelství: jeden obrněný pluk	18 (106mm)	27
8 až 12 posilových dělostřeleckých oddílů divisiho dělostřelectva	144—216	
4 až 12 posilových oddílů těžkého dělostřelectva (ráže 155 a 203 mm)	48—144	
2 až 4 oddíly ráže 240 mm	12—24	
3 prapory chemických minometů		108
Celkem	438—618 děl	299 minometů

IX. Protitanková obrana

Protitanková obrana má být podle zásad předpisů americké armády organizována do celé šířky a hloubky s největší hustotou na tankových směrech.

Do protitankových prostředků zahrnují Američané kromě bezzákluzových děl, 105mm protitankových kanonů, bazook ráže 88,9 mm, plamenometů a tanků (pěší prapor prvního sledu do- stává v obraně jednu až dvě čety tanků) také bitevní letectvo opatřené reaktivními zbraněmi, protitankové miny a zátarasy.

V obraně se kladou před drátěné zátarasy protitankové miny a v prostoru obranných úseků praporů prvního sledu jsou rozmístěny do hloubky bazooky, plamenomety a bezzákluzová děla, která se umísťují co možná na odvrácených svazích s možností křížových paléb podél cest.

Protitankové zbraně pěších praporů tvoří první sled protitankové obrany. Protitankové prostředky a druhé sledy pěšího pluku, divise, sboru a armády tvoří hloubku protitankové obrany.

Kromě těchto prostředků musí být připraveno zúčastnit se protitankové obrany veškeré dělostřelectvo. Proto se palebná postavení polního dělostřelectva, zejména na tankových směrech, volí tak, aby při průlomu tanků větší část dělostřelectva mohla na tanky působit přímou střelbou.

Protiletadlové dělostřelectvo se účastní protitankové obrany na rozkaz velitele divise nebo sboru, není-li nuceno plnit hlavní úkol, t. j. protiletadlovou obranu.

Podle amerických názorů mají být útočící nepřátelské tanky zničeny již před hlavním obranným postavením. Přitom se však připouští, že je možné proniknutí tanků do hloubky vlastní obrany. V tom případě se boj proniklými tanky přenáší na zálohy — druhé sledy.

Organisování protitankové obrany v útoku je zaměřeno hlavně k zabezpečení útočících vojsk a obsazeného terénu před protiútoky nepřátelských tanků.

Pro plánování je možno kalkulovat u sboru s jednou protitankovou skupinou o 3 protitankových oddílech a u armády s jednou protitankovou skupinou o 3 až 5 protitankových oddílech, které jsou přidělovány ze zálohy hlavního velitelství.

X. Protiletadlová obrana

Má zabezpečit nejdůležitější prostory, zvláště sestavy dělostřelectva, tanků, zálohy a velitelská stanoviště.

Úkolem protiletadlového dělostřelectva je odrážet letecké útoky nepřítelů, ničit jeho vzdušné výsadky před jejich přistáním a po něm a na rozkaz nadřízeného vyššího velitele pálit i na pozemní cíle, zvláště na nepřátelské tanky.

K přímé protiletadlové obraně štábů a jednotek se používá organických protiletadlových kulometů ráže 12,7 mm.

Hlavním palebným prostředkem divise je divisi protiletadlový oddíl, jehož baterie se zpravidla přidělují pěším plukům. U většiny protiletadlových oddílů jsou protiletadlové kanony namontovány na podvozku lehkého tanku a

protiletadlové kulometry (čtyřkulometry) na polopásech. Kromě toho může být pěší nebo obrněná divise posílena od sboru jedním protiletadlovým oddílem malorážního protiletadlového dělostřelectva, jehož organisace a výzbroj je obdobná organickému protiletadlovému oddílu. Tento oddíl obyčejně chrání divisi dělostřelectvo, VS, zálohy a tyl divise.

Sbor nemá organické protiletadlové dělostřelectvo a může být posílen malorážními a po případě středorážními protiletadlovými oddíly ze zálohy hlavního velitelství, které dostává od armády, při čemž středorážní oddíly jsou po 4 bateriích. Baterie mají po 4 hlavních a jsou vybaveny radarovou četou.

Použití protiletadlového dělostřelectva u sboru má být centralisované. Jen v případech, kdy z nutnosti rozptýlení je centralisované velení nevýhodné, přiděluje se část protiletadlového dělostřelectva k zesílení divisím (1 malorážní oddíl pro divisi) a u sboru zůstávají 2 až 3 středorážní oddíly, které vytvářejí sborovou protiletadlovou skupinu.

Armáda obdobně jako sbor nemá organické protiletadlové dělostřelectvo a dostává je ze zálohy hlavního velitelství. Počet přiděleného protiletadlového dělostřelectva se řídí úkoly a předpokládanou vzdušnou situací.

Armádě přidělené protiletadlové dělostřelectvo je uskupeno v brigády a ve skupiny středorážního a těžkého protiletadlového dělostřelectva.

Protiletadlové dělostřelecké brigády obdobně jako polní dělostřelecké brigády nejsou stálým organickým celkem; stabilně mají jen velitelství s velitelskou baterií. Z přiděleného dělostřelectva se podle situace vytvoří 2 až 4 skupiny, po 2 až 4 oddílech i nestejných ráží. Oddíly těžkého protiletadlového dělostřelectva mají obdobně jako oddíly středorážní po 16 hlavních.

Kromě středorážních a těžkých protiletadlových oddílů, z nichž část je přidělována sborům, dostává armáda malorážní oddíly, jimiž jsou posilovány pěší a obrněné divise.

Pro plánování je možno počítat u armády s jednou protiletadlovou brigádou o dvou protiletadlových skupinách.

XI. Hlavní zásady činnosti amerického dělostřelectva

V rámci dělostřeleckého zabezpečení útočného nebo obranného boje plní dělostřelectvo všeobecně dva hlavní úkoly:

- podporuje palbou pěchotu a tanky,
- působí v taktické hloubce nepřátelské sestavy protibaterijními palbami,

umlčováním záloh, rušením pohybu v nepřátelských týlových prostorech a desorganisováním velení.

Americký polní řád předpokládá nutnost používat palebných soustředění velkého počtu dělostřelectva při centralisovaném velení.

Činnost dělostřelectva v útočném boji

Dělostřelectvo zaujímá palebná postavení po sledech v noci před zaujetím útočné sestavy pěchotou. Kryje zaujetí této útočné sestavy v prostorech soustředění vojsk s hlavním úkolem umlčet nepřátelské dělostřelectvo.

Palebná postavení jsou umístěna co možná nejbližší předních jednotek, aby je mohla co nejdéle podporovat beze změny palebných postavení a aby umožňovala soustředění paleb na útočné cíle.

Před zahájením útoku předchází buď dělostřelecký přepad dlouhý asi 15 minut nebo dělostřelecká příprava.

O tom, kterého z uvedených způsobů bude použito a jak bude dělostřelecká příprava rozplánována, rozhoduje velitel armády, po případě sboru na návrh příslušného velitele dělostřelectva. Přitom se bere v úvahu zvláště ráz obrany nepřítele, počet zjištěných cílů pro dělostřeleckou přípravu, očekávaný účinek dělostřelecké palby a možnosti zásobování municí.

Všeobecně při určení doby trvání dělostřelecké přípravy platí zásada, aby dělostřelecká příprava byla tak dlouhá, aby jí bylo dosaženo očekávaného účinku, ne však tak dlouhá, aby dala nepříteli časovou možnost provést účinná protipatření, zejména přeskupení jednotek a přitažení záloh z hloubky na ohrožený úsek obrany ještě před vyražením k útoku.

Dělostřelecká příprava se dělí na dvě údobí.

V prvním údobí se provádí umlčení dělostřelectva obránce, zničení jeho nejdůležitějších velitelských stanovišť, pozorovatelů, spojovacích uzlů, izolace jednotek na předním okraji obranného postavení, rozrušení obranných zařízení, neutralisace soustředěných jednotek, zejména mechanisovaných, a rozrušení minových polí a překážek.

V druhém údobí pokračuje část dělostřelectva v protibaterijním a protiminetném boji, větší část dělostřelectva je však soustředěna na umlčení obranného systému nepřítele.

Dělostřelectvo přímo podpory umlčuje zvláště palebná ohniska a živou sílu nepřítel: sborového, po případě armádnímu dělostřelectvu připadá úkol umlčovat nepřátelské baterie a střílet na nej-

důležitější obranná zařízení a objekty v hloubce obrany.

Doprovodné zbraně vedou boj během celé dělostřelecké přípravy přímou střelbou na důležité cíle.

Podpurné palby za útoku se dělí

— na palby přímé podpory, které provádějí dělostřelecké oddíly skupin přímé podpory, podporující pěší pluky, a dělostřelecké oddíly skupin všeobecné činnosti dělostřelectva divise,

— podpurné palby sborových skupin pro posílení palby, prováděné v celkovém rámci manévru palbou, nebo palby vedené ve prospěch divisi prvního sledu.

V době podpory útoku střílí dělostřelectvo podle požadavků podporovaných jednotek buď

— palebná soustředění, a to v případech, kdy jsou nepřátelské cíle přesně zjištěny, nebo

— pohyblivou přehradnou palbu. Tohoto způsobu je nejvíce používáno. Pohyblivá přehradná palba se střílí podle plánu na předem určené čáře přímo před útočící jednotky, nebo kombinace obou předcházejících způsobů.

Za pohyblivé přehradné palby a při palebných soustředěních řídí střelbu předsunutí dělostřelečtí pozorovatelé vybavení radiovými stanicemi.

Při rozvinutí útoku se palba dělostřelectva přímé podpory soustřeďuje na prostory nebo úseky, kde útočící jednotky dosáhly největších úspěchů. Ostatní dělostřelectvo střílí do prostorů, odkud je předpokládán protiútok a boční palby, zvláště dělostřelectva.

Dělostřelectvo se přemisťuje po sledech, po provedených průzkumech, při čemž je snahou, aby se přemisťovalo co nejméně, neboť častá změna palebných postavení zmenšuje hustotu dělostřelecké palby a po zaujetí nových palebných postavení a znovuzahájení účinné palby, zvláště při užívaném systému střeleckých ústředen, vyžaduje dosti času.

V připojené tabulce jsou uvedeny údaje o dobách potřebných k zaujímání palebných postavení a nastoupení pochodu před přemístěním dělostřeleckých baterií různých druhů, podle zkušeností americké armády z druhé světové války.

V době přemisťování dělostřelectva přímé podpory plní jeho úkoly dělostřelectvo všeobecné činnosti, což vyžaduje, aby přemisťování bylo sladěno mezi velitelem dělostřelectva sboru a divise. Přemisťování dělostřelectva nesmí být prováděno v době nepřátelských protiútoků.

K nahrazení palby dělostřelectva, které se přemisťuje, nebo na cíle mimo do-

Doba potřebná k zaujetí a organizaci palebného postavení a pozorovatelů po předchozím průzkumu do doby, kdy baterie je připravena k palbě

			ve dne	v noci
Tažená baterie	lehká		35'	60'
	hrubá		40'	100'
	těžká	155 mm kanon a 203 mm houfnice	60'	100'
		203 mm kanon a 240 mm houfnice	120'	150'
Samohybná baterie	lehká		25'	40'
	těžká		30'	45'

Doba potřebná k nastoupení pochodu tážené baterie z palebného postavení bez přípravného rozkazu a svinutí telefonního vedení

		ve dne	v noci
Lehká baterie		10'	20'
hrubá baterie		15'	30'
těžká baterie	155 mm kanon a 203 mm houfnice	35'	60'
	203 mm kanon a 240 mm houfnice	120'	150'

sah palby dělostřelectva se používá bitevního letectva.

Je-li na počátku útoku velení dělostřelectva centralisováno, s pokračováním útoku v hloubce nastává decentralizace ve velení. Výhodná doba pro decentralizaci ve velení dělostřelectva nastává podle amerických zásad v době, kdy pěchota dosáhla prostorů palebných postavení nepřátelského dělostřelectva.

Při zasažení druhých sledů udržuje dělostřelectvo prvních sledů palbu v dosavadním rozsahu s přednostním plněním úkolů protibaterijní činnosti a je připraveno spustit přehradné palby při nepřátelském protiútku.

Tvoří-li druhý sled armádního sboru obrněná divise, bývá posílena při zasažení do boje zpravidla nejméně jedním samohybným oddílem ráže 105 mm a jedním samohybným oddílem ráže 155 mm houfnic nebo i 155mm kanonů anebo 203 mm samohybných houfnic.

Činnost dělostřelectva v obranném boji.

V zájmu úspěchu obranného boje má dělostřelectvo podle amerických zásad především využívat své mohutnosti palby.

Uskupení dělostřelectva do hloubky — na volbu palebných postavení má vliv dostřel jednotlivých druhů děl. Je však nutné, aby každá baterie měla kromě hlavního palebného postavení připravena nejméně dvě záložná palebná postavení a konečně v hloubce obrany byla předem připravena další palebná postavení.

V době příprav nepřítele k útoku má střílet jen část dělostřelectva ze záložných palebných postavení, při čemž je zvlášť zdůrazňována palba proti nepřátelským bateriím.

Lehké a hrubé dělostřelectvo musí zabezpečit podporu obranného boje pěchoty palbami před přední okraj hlavního obranného pásma, kromě toho musí být většina dělostřelectva přímé podpory (pluků prvního sledu) schopna střílet obranné palby dovnitř obranného pásma.

Dělostřelectvo všeobecné činnosti má být uskupeno do hloubky tak, aby kromě předchozích požadavků zabezpečilo plnění úkolů i v tom případě, že dělostřelectvo přímé podpory (pluků prvního sledu) je úspěchem nepřítele přinuceno měnit původní palebná postavení.

K rychlému a účinnému soustředění dělostřelectkých paleb je velení dělostřelectvu v obraně centralisováno.

Podle těchto zásad zaujímají oddíly skupin přímé podpory palebná postavení v prostoru plukovních záloh, oddíly skupin všeobecné činnosti divisi v prostoru mezi plukovními zálohami a postavením divisních záloh a oddíly (skupiny) sbo-

rového dělostřelectva za postavením divisních záloh.

Při bezpečném zjištění známek hrozícího nepřátelského útoku zahajuje se palba proti přípravám, jejímž cílem je rozvrátit útočnou sestavu nepřítele, rozrušit jeho systém velení, pozorování a spojení, snížit účinek dělostřelectké přípravy a zeslabit jeho útočné přípravy.

Palba proti přípravám může být provedena na celé frontě armády — to jest všeobecná, nebo jen v té části, která je ohrožena, a pak se mluví o místní palbě proti přípravám.

Místní palbu proti přípravám střílí obyčejně dělostřelectvo divise.

Palbu proti přípravám nařizuje velitel armády. Nemá trvat déle než 30 minut.

Přemístění dělostřelectva v průběhu vedení obranného boje má být opět sladěno mezi velitelem dělostřelectva sboru a divise. Podle zásad o použití dělostřelectva v obraně se nedoporučuje, aby tažen dělostřelectvo při nepřátelské protibaterijní činnosti měnilo palebná postavení (vyjímajíc dělostřelectvo samohybné a raketomety).

Závěr

Při hodnocení organizační struktury a zásad použití dělostřelectva v americké armádě jsou pozoruhodné zejména tyto skutečnosti:

Podstatným nedostatkem, který má vliv na plánování a zabezpečení boje s dělostřelectkem hlediska, je okolnost, že ani u sboru, ani u armády není organizačního dělostřelectva.

Dále, že americká armáda nemá vyšší dělostřelectké jednotky.

Základní administrativní a taktickou jednotkou je oddíl. Dělostřelectké oddíly ze zálohy hlavního velitelství se k plnění úkolů dočasně slučují ve skupiny přidělované zpravidla sborům, zčásti divisím, výjimečně armádě.

K řízení bojové činnosti těchto skupin se určují zvláštní dělostřelectká velitelství skupin nebo brigád, která nejsou s oddíly pracovními.

Nepružnost v řízení bojové činnosti dělostřelectva jeví se i v tom, že přímé velení dělostřelectvu mají jen velitelé dělostřelectva sboru a divise. Velitel dělostřelectva armády je jen odborným poradcem velitele armády, dělostřelectvu přímo nevládí.

Protiminimální činnost je organizována v divisi, protibaterijní činnost ve sboru. Složení dělostřelectva divise a sboru však nezaručuje zabezpečení převahy nad nepřátelským dělostřelectvem a vede k zdůrazňování nutnosti spolupůsobení letectva.

Úspěšný výsledek palby dělostřelectva

závisí ve značné míře na použití velkého počtu dělostřeleckých letounů. Nevýhodou jejich použití je nutnost vybojování místní převahy ve vzduchu, při čemž pomalost, neozbrojenost a žádné pancéřování dosud používaných typů dělostřeleckých letounů dávají příznivé podmínky k jejich ničení a tím k ohrožení plnění úkolů dělostřelectva.

Prostředky amerického dělostřelectva k vyhledávání palebných postavení minometů a dělostřelectva vyžadují s našeho hlediska dodržování všech opatření, která znemožní nebo ztíží úspěšnou činnost zejména letounů a radarů. Vyžadují především dobré maskování palebných postavení, jejich častou změnu, zvláště u minometů, a umísťování v takových terénních podmínkách, které ztěžují jejich vyhledávání.

V americkém dělostřelectvu používané řízení střelby pomocí střeleckých ústředí vyžaduje mnoho pojmů. Vyřazení střelecké ústředí znemožňuje vedení paleb, zejména hromadných soustředění.

Systém střeleckých ústředí vede k šablonovitosti a nepřispívá k dosažení vysokých tvůrčích a organizačních schopností dělostřeleckých velitelů.

V protitankové obraně převládající bezzákluzové zbraně mají nevyhovující účinnou dálku střelby proti tankům. Také značný rozptýl zmenšuje účinnost těchto zbraní. Střelba z bezzákluzových děl zbraň značně prozrazuje a změna

palebných postavení je spojena s nebezpečím pěchotních paleb.

Účinnou střelbu na tanky z blízké vzdálenosti nezaručují však především morální hodnoty amerického vojáka.

Jako důsledek nepříznivých zkušeností s použitím bezzákluzových děl v Koreji je možno pozorovat náznaky zavádění protitankového dělostřelectva v našem pojetí — protitankového kanonu 105 mm. Další vývoj názorů na použití protitankového dělostřelectva nevylučuje, že klasického protitankového dělostřelectva bude použito v protitankových zálohách k získání hloubky protitankové obrany, která je dosud zajišťována jen zálohami, především tankovými, jejichž hlavním úkolem je však vedení protiútoků.

V organizaci protiletadlové obrany je pozoruhodná decentralisace protiletadlových prostředků v rámci divise, v níž jednotlivé baterie organického protiletadlového oddílu jsou přidělovány plukům.

Výčet nedostatků v organizaci a použití dělostřelectva americké armády není vyčerpávající. Postihuje toliko základní otázky vyplývající jen z částečného postižení amerických názorů na dělostřelectvo.

Avšak i to, co tu bylo uvedeno, odráží základní nedostatky americké vojenské doktriny, zejména pak neschopnost řešit otázku správného vzájemného poměru mezi různými druhy vojsk a jejich úkoly v soudobém boji.